СОВЕТ
АПАЗОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Советская, д.23, с.Апазово,
Арский муниципальный район, 422006

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АПАЗ
АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Совет урамы, 23 йорт, Апаз авылы,
Арча муниципаль районы, 422006

Тел. (84366)3-92-40, факс (84366)3-92-40. E-mail: Apaz.Ars@tatar.ru

Апаз авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

«27» декабрь 2021 ел **№ 60**

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл җирлеге Уставы нигезендә Апаз авыл җирлеге Советы карар бирде:

1.Кушымта итеп бирелгән түбәндәгеләрне расларга:

Апаз авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне;

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеген;

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләрне.

2. «Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында» Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл җирлеге Советының 2021 елның 19 ноябрендәге 55 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (http:pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районы рәсми сайтында (http:arsk.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка җиткерергә.

4. Әлеге карар 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Апаз авыл җирлеге башлыгы Р.Ф.Котдусов

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Апаз авыл җирлеге Советының
27.12.2021ел, № 60
карары белән расланды

Апаз авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында
НИГЕЗЛӘМӘ

1.Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Апаз авыл җирлеге территориясендә (алга таба - муниципаль контроль) төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы булып түбәндәгеләр тора:

Оешмалар һәм гражданнар (алга таба – контрольдә тотылучы затлар) тарафыннан Апаз авыл җирлеге Советының 03.12.2021ел, №57 карары белән расланган Апаз авыл җирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне, инвалидларга социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең инвалидлар өчен үтемле булуын тәэмин итү таләпләрен Апаз авыл җирлегендә территорияне төзекләндерүне оештыру кагыйдәләре нигезендә үтәү (алга таба-Кагыйдәләр);

контроль чаралар нәтиҗәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү.

Муниципаль контроль предметына Кагыйдәләрдә билгеләнгән мәҗбүри таләпләр керми, алар гамәлдәге законнар нигезендә дәүләт контроленең (күзәтчелегенең), муниципаль контрольнең башка төрләре предметына керә.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) түбәндәгеләр була:

алар кысаларында мәҗбүри таләпләр үтәлергә тиешле Апаз авыл җирлеге территориясен төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотылучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмаулары), шул исәптән эшчәнлек алып баручы, эш-гамәлләре (гамәл кылмаулары) контрольдә тотылучы затларга карата куелган таләпләр үтәлеше;

контрольдә тотылучы затларның, шул исәптән мәҗбүри таләпләр куела торган эш һәм хезмәт күрсәтүләрнең эшчәнлек нәтиҗәләре;

контрольдә тотылучы затлар ия булган һәм (яки) файдаланыла торган һәм аларга төзекләндерү өлкәсендә мәҗбүри таләпләр куела торган биналар, төзелмәләр, корылмалар, территорияләр, шул исәптән җир кишәрлекләрен кертеп, предметлар һәм башка объектлар.

1.4. Контроль объектларын исәпкә алу түбәндәгеләрне төзү юлы белән гамәлгә ашырыла:

контроль чараларның бердәм реестры;

судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасының ярдәмче системасы);

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системалары.

Контроль орган тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) контроль объектларын мәгълүмати системадан файдаланып исәпкә алу алып барыла.

1.5. Муниципаль контроль Апаз авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба - контроль орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл җирлеге башкарма комитетына (алга таба - Башкарма комитет) йөкләнә.

1.6. Муниципаль контроль орган исеменнән муниципаль контрольне түбәндәге вазыйфаи затлар башкарырга хокуклы:

1) контроль органы җитәкчесе (җитәкче урынбасары);

2) үз вазыйфаи бурычларына әлеге Нигезләмә, вазыйфаи регламент яисә вазыйфаи инструкция нигезендә муниципаль контроль төре буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткәрү (алга таба - инспектор) керә торган контроль органның вазыйфаи заты.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле контроль органның вазыйфаи затлары исемлеге әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

Контроль чараны уздыру турында карар кабул итүгә вәкаләтле контроль органның вазыйфаи затлары булып Контроль органы җитәкчесе, җитәкче урынбасары (алга таба - контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затлары) тора.

1.7. Инспекторның хокуклары һәм бурычлары.

1.7.1. Инспектор бурычлы:

1) Россия Федерациясе законнарын, контрольдә тотучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

2) мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм кисәтү буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулысынча гамәлгә ашырырга;

3) контроль чаралар үткәрергә һәм законлы нигездә контроль гамәлләр кылырга һәм аларны билгеләп куйган вакытта гына һәм контроль чараларының бердәм реестрында тиешле мәгълүмат булган очракта гына, контрольдә тотыла торган затлар белән хезмәттәшлек иткән очракта, мондый чараларны үткәрергә һәм мондый гамәлләрне бары тик хезмәт таныклыгын, федераль законнарда каралган башка документларны күрсәткәндә генә башкарырга;

4) контроль чаралар уздырганда гыйбадәт кылуларга, башка дини йолаларга һәм тантаналарга карата ихтирамсызлык күрсәтү күрсәтү, аларны үткәрүгә комачауламаска, шулай ук дини оешмаларның эчке тәртибен бозмаска;

5) контроль чаралар уздырганда (контроль органнарның контрольдә тотылучы затлар белән хезмәттәшлеге таләп ителми торган контроль чаралардан тыш) һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда һәм әлеге Нигезләмәнең 3.4 бүлекчәләрендә каралган очракларда контрольдә тотылучы затларның, аларның вәкилләренең, аларның вәкилләренең, Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилнең яисә аның җәмәгать вәкилләренең Татарстан Республикасында эшмәкәрләр хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкиленең булуына каршылык күрсәтмәскә;

6) контроль чаралар уздырганда шунда булган затларга, аларның вәкилләренә, муниципаль контроль предметына караган мәгълүматны һәм документларны, шул исәптән, әгәр мондый килештерү 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралган булса, контроль чараны үткәрүне прокуратура органнары тарафыннан килештерү турында белешмәләр бирергә;

7) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен контроль чаралар һәм контроль чара предметына караган контроль гамәлләр нәтиҗәләре белән таныштырырга;

8) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган һәм контроль чара предметына караган мәгълүмат һәм (яисә) документлар белән таныштырырга;

9) ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә күрсәтелгән хокук бозулар авырлыгының, закон белән саклана торган кыйммәтләр өчен аларның потенциаль куркынычының туры килүен исәпкә алырга, шулай ук контрольдә тотыла торган затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен нигезсез чикләмәскә, аларның мөлкәтенә хокуксыз зыян (зарар) китермәскә;

10) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә үз гамәлләренең нигезле булуын исбат итәргә;

11) контроль чаралар уздыру һәм контроль гамәлләр кылу Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларны үтәргә;

12) контрольдә тотыла торган затлардан Россия Федерациясе законнарында каралмаган йә дәүләт органнары һәм җирле үзидарә органнары карамагында булган документларны һәм башка белешмәләрне таләп итмәскә.

1.7.2. Контроль чараларны үз вәкаләтләре чикләрендә һәм уздырыла торган контроль гамәлләр күләмендә уздырганда, инспектор түбәндәгеләргә хокуклы:

1) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, хезмәт таныклыгын күрсәткәч һәм контроль орган карары белән билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә җитештерү объектларына керергә (карарга);

2) мәҗбүри таләпләрне үтәүгә кагылышлы барлык документлар белән, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция яисә закон белән саклана торган башка серне үз эченә алган документлар белән танышырга;

3) контрольдә тотыла торган затлардан, шул исәптән контроль оешмалары җитәкчеләреннән һәм башка хезмәткәрләреннән, контроль чаралар уздырганда ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозу фактлары буенча язма аңлатмалар бирүне, шулай ук күчермә ясау, фото- һәм видеога төшерү өчен документлар тапшыруны таләп итәргә;

4) контрольдә тотылучы затларның мәгълүмат системалары белән предметка һәм контроль чара күләменә караган өлешендә техник документация, белешмәләрнең электрон базасы, танышырга;

5) контрольдә тотылучы зат тарафыннан контроль чаралар үткәргәндә соралган документларны һәм материалларны тапшырмау яки вакытында тапшырмау, вазыйфаи затларны һәм (яки) контрольдә тотучы зат хезмәткәрләрен сораштыру үткәрү, бинага керү мөмкинлеген чикләү, контроль чараны гамәлгә ашыру буенча башка чараларга комачаулау фактлары буенча актлар төзергә;

6) контрольдә тотылучы затларга куркынычсызлыгын тәэмин итү һәм аларны мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтү буенча тәкъдимнәр бирергә, контрольдә тотылучы затлар тарафыннан ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм бозылган хәлне торгызу турында карарлар кабул итәргә;

7) «Полиция турында» 2011 елның 7 февралендәге 3-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инспекторга каршы тору яисә куркыныч янаган очракларда полиция органнарына ярдәм сорап мөрәҗәгать итәргә;

8) ____[1].

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.9. Контроль органның вазыйфаи затлары һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольлек (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләрне урнаштыру юлы белән контрольдә тотылучы затларга хәбәр итү гамәлгә ашырыла, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон формада үтәү өчен файдаланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура аша контрольдә тотылучы затларга җиткерү, шул исәптән «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

2. Зыян (зарар) килү куркынычы категориясе[2]

---

[1] Нигезләмә белән инспекторның контроль төрләре турындагы федераль законнарда, әлеге Положениедә каралган башка гамәлләре билгеләнергә мөмкин (248-ФЗ номерлы Федераль законның 29 статьясындагы 2 өлешенең 8 пункты).

Нигезләмә белән күрсәтелгән контроль объектларына карата профилактик чаралар уздырган инспекторларның контроль чараларын үткәрүне тыю билгеләнергә мөмкин (248-ФЗ номерлы Федераль законның 27 статьясының 3 өлеше).

[2] Нигезләмә белән муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләрне бәяләү һәм аларга идарә итү системасы, Россия Федерациясе Хөкүмәте раслаган муниципаль контрольнең әлеге төрен оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата федераль законда башкасы билгеләнмәгән булса, кулланылмый дип билгеләнергә мөмкин. Бу очракта планлаштырылган контроль чаралар һәм планнан тыш контроль чаралар 248-ФЗ номерлы Федераль законның 61 һәм 66 статьяларында (248-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясындагы 7 өлеше) билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып уздырыла.

2.1. Муниципаль контроль профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлауны билгеләүче зыян (зарар) килү куркынычы белән идарә итү, аларны карап тоту (шул исәптән тикшерелә торган мәҗбүри таләпләр күләме), интенсивлык һәм нәтиҗәләр ясау рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта контроль орган даими нигездә зыян (зарар) килү куркынычын бәяләү һәм идарә итү өчен кулланыла торган белешмәләрне мониторинглау (җыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) килү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зарар) килү куркынычының түбәндәге категорияләренең берсенә кертелергә мөмкин (алга таба - куркынычлылык категориясе):[3]

югары куркынычлылык;

урта куркынычлылык;

уртача куркынычлылык;

түбән куркынычлылык.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын куркынычлылык категориясенә кертү критерийлары әлеге Нигезләмәнең 2 нче кушымтасында билгеләнә.

2.4. Контроль объектын куркынычлылыкның бер категориясенә кертү аның характеристикаларын расланган куркынычлылык критерийлары белән чагыштыру нигезендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторы-контроль объекты параметрларыннан туры килү яки кире кагу, алар үзләре мәҗбүри таләпләрне бозмый, ләкин ихтимал югары дәрәҗәдә мондый бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү куркынычы булуын раслый.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге Совет карары белән раслана.

2.6. Контроль объекты билгеле бер куркынычлылык категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән куркынычлылык категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль органы объектның куркынычлылыкның башка категориясе критерийларына туры килүе турында яисә куркынычлылык критерийлары үзгәрү турында белешмәләр кергән көннән соң биш эш көне эчендә контроль объектының куркынычлылык категориясен үзгәртү турында карар кабул итә.

3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда үткәрелә торган профилактик чаралар төрләре

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, Контроль органы түбәндәге профилактик чаралар төрләрен үткәрә:[4]

---

[3] Куркыныч категориясе исемлеге үрнәк һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясын исәпкә алып мөстәкыйль билгеләнә.

[4] Профилактик чаралар исемлеге якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 45 статьясын исәпкә алып мөстәкыйль билгеләнә, шул ук вакытта мәгълүмат бирү һәм консультация бирү мәҗбүри.

1) мәгълүмат җиткерү;
2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
3) кисәтү игълан итү;
4) консультация бирү;
5) профилактик визит.

3.1. Мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотылучы һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат җиткерү

3.1.1. Контроль орган «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Апаз авыл җирлеге рәсми сайтында (http:arsk.tatarstan.ru) массакүләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша һәм түбәндәге белешмәләрнең башка рәвешләрендә урнаштыру юлы белән контрольдә торучы һәм кызыксынучы башка затларга мәгълүмат бирә:

1)муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга сала торган норматив хокукый актлар текстлары;

2) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга сала торган норматив хокукый актларга кертелгән үзгәрешләр турында, аларның үз көченә керү сроклары һәм тәртибе турында белешмәләр;

3) структур берәмлекләрне күрсәтеп, норматив хокукый актлар исемлеге мәҗбүри таләпләре булган, аларны бәяләү контроль предметы булып торган әлеге актлар, шулай ук мәҗбүри таләпләрне бозганда кулланыла торган җаваплылык чаралары турындагы мәгълүматны гамәлдәге редакциядәге текстлар белән;

4) аларны үз-үзен тикшерү өчен куллануны рөхсәт итә торган форматта расланган тикшерү кәгазьләре;

5) мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча җитәкчелек;

6) мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге, контроль объектларын куркынычлылык категориясенә кертү тәртибе;

7) куркынычлылык категориясен күрсәтеп, контроль чараларның еллык планын формалаштыру кысаларында исәпкә алына торган контроль объектлары исемлеге;

8) Контроль органы тарафыннан (мондый чаралар уздырганда) планлы контроль чараларны үткәрү өчен зыян китерү куркынычын профилактикалау программасы һәм планын;

9) Контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган заттан соратып алынырга мөмкин булган белешмәләрнең тулы исемлеге;

10) мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча консультацияләр алу ысуллары турында белешмәләр;

11) контрольдә тотылучы затларның намуслылыгын стимуллаштыру чараларын куллану турында белешмәләр;

248-ФЗ номерлы Федераль законның 45 статьясындагы 1 өлешенең 3 һәм 6 пунктларында билгеләнгәнчә, контроль орган, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән профилактик чаралардан тыш, намуслылыгын стимуллаштыру һәм үз-үзен камилләштерү чаралары (248-ФЗ номерлы Федераль законның 48 һәм 51 статьялары) кебек профилактик чаралар үткәрергә мөмкин.

12) Контроль органы карарларына, аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр шикаять бирү тәртибе турында белешмәләр;

13) Контроль органының хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләре булган докладлар;

14) муниципаль контроль турында докладлар;

15) үз-үзеңне тикшерүнең ысуллары һәм процедурасы (булганда) турында мәгълүмат, шул исәптән мәҗбүри таләпләрне үтәү декларациясен әзерләү һәм үз-үзеңә тикшерүне үткәрү буенча методик тәкъдимнәр һәм контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан тапшырылган мәҗбүри таләпләрне үтәү декларацияләре турында мәгълүмат;

16) Россия Федерациясенең норматив хокукый актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда һәм (яисә) зыян китерү куркынычын профилактикалау программаларында каралган башка белешмәләр.

3.1.2. Контроль орган күрсәтелгән белешмәләрне актуаль хәлдә сакларга тиеш.

3.2. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү

3.2.1. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Контроль органы тарафыннан елга 1 тапкыр уздырыла һәм түбәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелә:

1) Контроль органы һәм аның вазифаи затлары тарафыннан мәҗбүри таләпләрне, муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарын куллануга бертөрле алымнарны тәэмин итү;

2) күрсәтелгән хокук бозулар барлыкка килүгә китерә торган мәҗбүри таләпләрне, сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны типик бозуларны ачыклау;

3) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү очракларын анализлау, зыян (зарар) килү куркынычы чыганакларын һәм факторларын ачыклау;

4) мәҗбүри таләпләрне актуальләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү;

5) дәүләт контроле (күзәтчелек), муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр кертү хакында тәкъдимнәр әзерләү.

3.2.2. Апаз авыл җирлеге Советының төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның хокуктан файдалану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтиҗәләре турындагы белешмәләрне җыю һәм анализлау юлы белән тикшереп тору органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2.3. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләре буенча, Контроль орган хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләрен үз эченә алган доклад әзерли.

3.2.4. Хокук куллану практикасы турындагы доклад белән карар раслана һәм хисап елыннан соң килүче елның 1 мартыннан да соңга калмыйча «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Апаз авыл җирлеге Советының рәсми сайтында Арча муниципаль районының рәсми сайтында (http:arsk.tatarstan.ru) урнаштырыла.

3.3. Мәҗбүри таләпләрне бозу ярамау турында кисәтү

3.3.1. Контроль орган мәҗбүри таләпләрне бозуның әзерләнә торган очраклары яисә мәҗбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булса һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килгәндә яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү куркынычы туганда, мәҗбүри таләпләрне бозу ярамау турында кисәтү (алга таба - кисәтү) игълан итә һәм мәҗбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү чараларын күрергә тәкъдим итә.

3.3.2. Кисәтү Россия Икътисади үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типлаштырылган формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган рәвештә рәсмиләштерелә.

3.3.3. Контрольдә тотылучы зат кисәтү алынган көннән алып ун эш көне эчендә Контроль органына кисәтүгә карата ризасызлык белдерергә хокуклы.[5]

3.3.4. Түбәндәге шартлар булырга тиеш:

1) ризасызлык җибәрелә торган Контроль органы исеме;

2) юридик затның исеме, шәхси эшкуар яисә гражданның исеме, фамилиясе, атасының исеме (булганда), шулай ук элемтә өчен телефон номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) һәм контрольдә тотылучы затка җавап җибәрелергә тиешле почта адресы;

3) кисәтү датасы һәм номеры;

4) контрольдә тотылучы затка игълан ителгән кисәтүләрдәге нигезләнмәгән дәлилләр;

5) контрольдә тотылучы затның кисәтүне алу датасы;

6) шәхси имза һәм дата.

7) салым түләүченең идентификация номеры - юридик зат, шәхси эшкуар;

8) паспорт яисә шәхесне таныклаучы башка документ сериясе һәм номеры, яшәү урыны адресы (гражданнар өчен).

3.3.5. Контроль органга мөрәҗәгатьләр контрольдә тотылучы зат тарафыннан кәгазьдә почта аша яисә 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, контроль органның электрон почтасы адресына яисә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысуллар белән җибәрелә.

3.3.6. Кирәк булганда, контрольдә тотылучы зат ризасызлыкка тиешле документларны яисә аларның таныкланган күчермәләрен беркетеп тапшыра.

3.3.6. Контроль органы кисәтүгә карата ризасызлыкны аны алган көннән алып 5 эш көне эчендә карый.

3.3.7. Контроль органы ризасызлыкны карару нәтиҗәләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) кисәтүне юкка чыгару рәвешендә ризасызлыкны канәгатьләндерә;

2) баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, ризасызлыкны канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.3.8. Контроль орган кисәтүгә каршы килгән көннән соң биш эш көненнән дә

---

[5] Тәкъдим ителә торган срок, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы башка срок билгеләргә хокуклы.

соңга калмыйча каршы килүне карау нәтиҗәләре турында контрольдә тотылучы затка хәбәр итә.

3.3.9. Ризасызлыкны шул ук нигезләрдә кабат җибәрү рөхсәт ителми.

3.3.10. Контроль орган мәҗбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында игълан ителгән кисәтүләрне исәпкә ала һәм башка профилактик чаралар һәм контроль чаралар уздыру өчен тиешле күрсәткечләрдән файдалана.

3.4. Консультация бирү

3.4.1. Контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирү муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

1) контроль чаралар уздыру тәртибе;

2) контроль чаралар уздыру ешлыгы;

3) контроль чаралар нәтиҗәләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;

4) контроль орган карарларына шикаять белдерү тәртибе.

3.4.2. Инспекторлар контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләрне түбәндәгечә бирә:

1) телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара үткәрү барышында телдән аңлатмалар рәвешендә;

2) контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең бертиплы мөрәҗәгатьләре (10нан артык бер типтагы мөрәҗәгатьләр) буенча Контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган язмача аңлатма бирүнең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән.

3.4.3. инспекторлар тарафыннан һәр мөрәҗәгать итүчене шәхси кабул итү 10 минуттан артык була алмый.

Телефоннан сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.4.4. Контроль органы контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.4.5. Контроль органының вазифаи заты язма рәвештә консультация бирүне түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

а) контрольдә тотылучы зат консультация алу мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма гариза биргәндә;

б) консультация бирү вакытында куелган сорауларга җавап бирү мөмкин булмаса;

в) куелган сорауларга җавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп иткәндә.

3.4.6. Контрольдә тотылучы зат «Россия Федерациясе гражданнарының мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда язма җавап бирү турында гарызнамә җибәрергә хокуклы.

3.4.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләрне исәпкә ала.

---

[6] Муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы мөстәкыйль рәвештә билгеләнә.

3.5. Профилактик визит

3.5.1. Профилактик визит контрольдә тотылучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында инспектор тарафыннан яки видео-конференция-элемтә куллану юлы белән уздырыла.

Профилактик визит барышында контрольдә тотылучы зат үз эшчәнлегенә яки үз карамагындагы контроль объектларына карата куела торган мәҗбүри таләпләр, аларның куркынычлылык критерийларына туры килүе, нигезләр һәм куркынычлылык категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектына карата, аларны нинди куркынычлылык категориясенә кертүдән чыгып, контроль чараларының төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

3.5.2. Профилактик визит үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килүүгә турыдан-туры куркыныч туу яки мондый зыян (зарар) килү ачыкланса, Контроль органының вазифаи заты үткәрелгән профилактик визит турында хисап рәвешендә контроль чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен бу хакта кичекмәстән Контроль органы җитәкчесенә хәбәр итә.

3.5.3. Мәҗбүри профилактик визит мондый эшчәнлек башланган вакыттан алып бер ел эчендә төзекләндерү өлкәсендәге законнарның мәҗбүри таләпләрен үтәүгә бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотучы затларга карата уздырыла.

Контроль органы контрольдә тотылучы затка мәҗбүри профилактик визит үткәрү турында аны үткәрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

3.5.4. Мәҗбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә төзелә һәм түбәндәге белешмәләрне үз эченә ала:

1) хәбәрнамә төзү датасы, вакыты һәм урыны;
2) контроль орган исеме;
3) контрольдә тотылучы затның тулы исеме;
4) вәкаләтле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);
5) мәҗбүри профилактик визит датасы, вакыты һәм урыны;
6) вәкаләтле вазыйфаи зат имзасы.

3.5.5. Мәҗбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә контроль астындагы зат адресына язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә җибәрелә.

Контрольдә тотылучы зат, мәҗбүри профилактик визит үткәрүдән баш тартырга хокуклы, бу хакта аны уздыру датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, мәҗбүри профилактик визит уздыру турында хәбәрнамә юллаган Контроль органына хәбәр итәргә хокуклы.

Мәҗбүри профилактик визитны уздыру срогы контроль орган тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм бер эш көненнән артмаска тиеш.

3.5.6. Профилактик визит нәтиҗәләре буенча инспектор профилактик визит уздыру турында акт төзи, аның формасы контроль орган тарафыннан раслана.

3.5.7. Контроль орган үткәрелгән профилактик визитларны исәпкә ала.

4.Муниципаль контроль кысаларында үткәрелә торган контроль чаралар

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлаштырылган һәм планнан тыш контроль чараларны үткәрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:[7]

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документлар буенча тикшерү, күчмә тикшерү - контрольдә тотылучы затлар белән хезмәттәшлек иткәндә;

мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне, күчмә тикшерүне - контрольдә тотылучы затлар белән хезмәттәшлексез, шулай ук профилактик чаралар үткәрү кысаларында.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлек түбәндәгеләрдән тора:

инспектор һәм аның вәкиле арасында очрашулар, телефон аша һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры хезмәттәшлек);

документлар, башка материаллар сорату;

инспекторның контрольдә тотылучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында булуы (гомуми файдаланудагы җитештерү объектларында инспектор булу очракларыннан тыш).

4.1.3. Контроль чаралар, контрольдә тотылучы зат белән хезмәттәшлек иткәндә, түбәндәге нигезләрдә гамәлгә ашырыла:

1) Контроль органында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү яисә зыян (зарар) килү куркынычы туу турында белешмәләр булу яисә объектның мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәү яисә мондый параметрлардан тайпылуы ачыклану;

2) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздыру сроклары якынлашу;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотылучы затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнар үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

Контроль чаралар, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда да, контроль органның эш планнарындагы биремнәрне дә кертеп, тикшереп тору органының вәкаләтле вазыйфаи затлары заданиеләре нигезендә инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.1.4. Планлы һәм планнан тыш контроль чаралары, контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез үткәрелә торган чаралардан тыш, инспектор һәм

---

[7] Контроль чаралар исемлеге якынча һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясын исәпкә алып, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә.

тикшерү чарасын үткәрүгә җәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәге контроль чаралар башкару юлы белән үткәрелә:[8]

карау;

сораштыру;

язма аңлатмалар алу;

документлар соратып алу;

экспертиза.

4.1.5. Контрольдә тотылучы зат белән хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәрү өчен, шулай ук документар тикшерү белән үзара 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелгән Контроль органның вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карары кабул ителә.

Мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне үткәрүгә, күчмә тикшерүгә карата әлеге Нигезләмә пунктының беренче абзацында каралган контроль чараны уздыру турында карар кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында Контроль органы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, Контроль органы тикшерү чараларын үткәрүгә экспертларны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткәрүгә җәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертларны җәлеп итә.

4.1.7. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, инспектор Россия Икътисадый үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Мондый чараны уздыру нәтиҗәләре буенча мәҗбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге нигезендә билгеләнгәнмәҗбүри таләп бозылганлыгы күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәҗбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Контроль чараны үткәргәндә тутырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетелергә тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерүнең Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән башка тәртибе ачыкланмаган очракта, акт мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урыны буенча рәсмиләштерелә.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт серен, башка серне тәшкил итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль чара нәтиҗәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

---

[8] Контроль гамәлләр исемлеге якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 65 статьясын исәпкә алып мөстәкыйль билгеләнә.

4.1.11. Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтиҗәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотылучы зат әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять җибәрергә хокуклы.

4.2. Контроль чаралар планы[9]

4.2.1. Планлы контроль чаралар Контроль органы төзи торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын уздыру планы (алга таба - еллык чаралар планы) нигезендә уздырыла.

4.2.2. Билгеле бер куркынычлылык категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты зыян (зарар) килү куркынычларына туры китереп билгеләнә.

4.2.3. Контроль орган түбәндәге планлы контроль чаралар төрләрен үткәрергә мөмкин:12

инспекция визиты;

рейд тикшерүе;

документар тикшерү;

күчмә тикшерү.

Югары куркынычлылык категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: [10]____.

Урта куркынычлылык категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: ______________________________10.

Уртача куркынычлылык категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: ______________________________10.

4.2.4. Контроль объектларына карата җитди куркынычлылык категориясенә кертелгән планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 3 елга бер тапкыр.

Урта һәм уртача куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 4 елга бер тапкыр.

Түбән куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектына карата план буенча чаралар үткәрелми.

4.3. Планнан тыш контроль чаралар

4.3.1. Планнан тыш контроль чаралар документлар һәм күчмә тикшерүләр, инспекция визиты, рейдлар тикшерүе, мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла. 12.

---

[9] Нигезләмәдә контроль төренең, бәяләү һәм рисклар белән идарә итү системасын кулланган очракта, планлы тикшерү чаралары үткәрмичә гамәлгә ашырылуы билгеләнергә мөмкин (248-ФЗ номерлы Федераль законның 61 статьясындагы 2 өлеше).

[10] Муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан, түбән куркынычлылык категориясеннән тыш, һәр куркынычлылык ткатегориясе өчен контроль объектларына карата план контроль чаралары төрләре билгеләнә (3 статьяның 5 өлешендәге 5 пункт, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлеше).

[11] Нигезләмә белән билгеле бер куркынычлылык категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру ешлыгы башка, бер елдан тыш, вакыт чорлары кысаларында билгеләнә йә билгеле бер вакыйгалар башлануга бәйле рәвештә билгеләнә (248-ФЗ номерлы Федераль законның 25 статьясындагы 6 өлеше).

4.3.2. Планнан тыш контроль чараны үткәрү турындагы карар мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

4.3.3. Планнан тыш контроль чаралар, үзара хезмәттәшлексез планнан тыш контроль чараларыннан тыш, әлеге Нигезләмәнең 4.1.3 пунктының 1, 3, 4 бүлекләрендә каралган нигезләрдә уздырыла.

4.3.4. Планнан тыш контроль чара прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән чара мондый килештерүдән соң уздырыла.

4.4. Документлар буенча тикшерү

4.4.1. Документлар буенча тикшерү дигәндә контроль орган урнашкан урын буенча уздырыла торган контроль чара аңлашыла, аның предметы булып аларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган контрольдә тотучы затлар документларындагы, шулай ук аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм контроль органның мәҗбүри таләпләрен һәм карарларын үтәүгә бәйле документлардагы белешмәләр тора.

4.4.2. Контроль орган карамагындагы документлардагы белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудырсаяки әлеге белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, Контроль орган контроль астындагы зат адресына документлар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен җибәрә.

Әлеге таләпне алган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотыла торган зат контроль органга күрсәтелгән документларны таләп итеп җибәрергә тиеш.

4.4.3. Документлар буенча тикшерү үткәрү срогы ун эш көненнән артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срокта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган затка таләпләр документлар тикшерү барышында күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы карау өчен кирәкле документларны тапшыру;

2) контрольдә тотылучы затка контроль органы мәгълүмат җибәргән мизгелдән түбәндәге вакыт эчендә:

контрольдә тотылучы зат тапшырган документларда хаталарны һәм (яисә) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, контроль органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрнең туры килмәве турында һәм таләпләр күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

4.4.4. Документлар буенча тикшерү барышында кылына торган контроль гамәлләр исемлеге:

1) документлар соратып алу;

2) язма аңлатмалар алу;

3) экспертиза.

4.4.5. Контроль чараны үткәрү барышында инспектор контрольдә тотылучы

затка документларның һәм (яисә) аларның күчермәләренең, шул исәптән фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру материалларының, мәгълүмат базаларының, мәгълүматлар банкларының, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрнең үтәлүен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган һәм кирәкле таләпләрне тапшыру (яисә) таләбен күрсәтергә (җибәрергә) хокуклы.

Контрольдә тотылучы зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта теркәлә торган документларны Контроль органына җибәрә яки үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә тикшерелә торган зат тиешле документларны тапшыру мөмкин булмаган сәбәпләрне һәм срокны күрсәтеп, документларны тапшыруның мөмкин булмавы турында инспекторга хәбәр итә.

Фотосурәт материалларыннан, аудио- һәм видеоязмалардан, мәгълүмат базаларыннан, мәгълүматлар банкларыннан, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә документлар тикшерүен үткәрү вакытына контроль чараларны башкару өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокуклары булган логин һәм пароль рәвешендә бирелә.

4.4.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контрольдә тотылучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитләрдән соралырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы 5 эш көненнән дә соңга калмыйча ирекле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфаи затлар яки оешма хезмәткәрләре, контрольдә тотылучы граждан, аларның вәкилләре, шаһитләре сүзләреннән язма аңлатмалар төзергә хокуклы. Бу очракта, күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дөрес язып алуы турында тамга ясыйлар һәм, аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.4.7. Экспертиза контроль орган йөкләмәсе буенча эксперт яки эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйле һәм һәр конкрет очракта Контроль органы һәм эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтиҗәләре контроль орган раслаган форма буенча эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.4.8. Актны рәсмиләштерү документлар тикшерүен үткәрү тәмамланган көнне Контроль орган урнашкан урын буенча башкарыла.

4.4.9. Акт 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча контроль органы тарафыннан тикшерелә торган затка җибәрелә.

4.4.10. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килештермичә уздырыла.

4.5. Күчмә тикшерү[12]

4.5.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша үткәрелергә мөмкин.

4.5.2. Күчмә тикшерү түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта уздырыла:

1) контроль орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотылучы затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылыгын һәм дөреслеген тикшерергә;

2) контрольдә тотылучы затның һәм (яисә) аның карамагындагы һәм (яисә) файдаланыла торган контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 4.5.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча һәм контроль гамәлләрнең башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрне башкару буенча мәҗбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.5.3. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелә ала.

4.5.4. Контроль органы күчмә тикшерү үткәрү турында контрольдә тотылучы затка күчмә тикшерүне үткәрү турында карар күчермәсен җибәрү юлы белән ул башланганчы егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

4.5.5. Күчмә тикшерү уздырганда инспектор контрольдә тотылучы затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, урынга барып тикшерү үткәрү турында карар күчермәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларының бердәм реестрында исәпкә алу номерын хәбәр итә.

4.5.6. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы ун эш көненнән артмый.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата үзара хезмәттәшлекнең гомуми срогы кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатьтән артык була алмый.

4.5.7. Күчмә тикшерү барышында контроль гамәлләр исемлеге:[13]

1) карау;

2) сораштыру;

3) документлар соратып алу;

4) язма аңлатмалар алу;

5) экспертиза.

4.5.8. Карау контрольдә тотылучы зат һәм (яисә) аның вәкиле катнашында инспектор тарафыннан видеоязманы мәҗбүри кулланып гамәлгә ашырыла.

---

[12] 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясындагы 4 һәм 9 өлешләре нигезендә контроль рәвеше турындагы Нигезләмә белән законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычының билгеле бер категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата күчмә тикшерүләр үткәрүне чикләү билгеләнергә мөмкин.

Контроль рәвеше турындагы нигезләмә белән тикшерү объектларына карата закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү куркынычының билгеле бер категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата күчмә тикшерү уздырганда аерым контроль гамәлләр кылу күздә тотылырга мөмкин.

[13] Контроль гамәлләр исемлеге якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясын исәпкә алып мөстәкыйль билгеләнә.

Тикшерү нәтиҗәләре буенча тикшерү беркетмәсе төзелә.

4.5.9. Сораштыру дигәндә, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган телдән мәгълүматны, контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленнән һәм шундый мәгълүмат булган башка затлардан алу буенча контроль эш аңлашыла.

Сораштыру нәтиҗәләре сораштыру беркетмәсендә теркәлә, ул үзе бәян иткән белешмәләрнең дөреслеген раслаучы сораштырылучы зат тарафыннан, шулай ук алынган белешмәләр контроль чара өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль чара актында күрсәтелә.

4.5.10. Тикшерү, сораштыру вакытында мәҗбүри таләпләр бозылу ачыкланган очракта, инспектор, мәҗбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәп, фотосурәт, аудио- һәм видеоязма, дәлилләрне теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәҗбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү мәҗбүри таләпләрне бозуның ачыкланган һәрберсенең кимендә ике сурәте белән уздырыла.

Фотога төшерү һәм видеога яздыру мәҗбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен дәүләт серен яклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.5.11. Тикшерелә торган документларны, язма аңлатмаларны контрольдә тотылучы зат тарафыннан тапшыру, экспертиза үткәрү әлеге Нигезләмәнең 4.4.5, 4.4.6 һәм 4.4.7 пунктларына туры китереп башкарыла.

4.5.12. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң, инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру турында мәгълүмат тикшерү актында чагыла.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларыннан, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә файдаланып үткәрелгән очракта, Нигезләмәнең икенче пункты абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.5.13. Күчмә тикшерүне үткәрү контрольдә тотылучы затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавына бәйле рәвештә яки контрольдә тотылучы затның эшчәнлеге фактта булмавына яисә күчмә тикшерү үткәрү мөмкин булмауга яисә ул тәмамлану бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерү үткәрүнең мөмкин булмавы турында акт төзи һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда 21 статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру мөмкинлеге булмавы турында контрольдә тотылучы затка хәбәр итә.

Бу очракта, инспектор күчмә тикшерүне үткәрүнең күрсәтелгән чоры кысаларында күчмә тикшерү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.5.14. Шәхси эшкуар, контрольдә тотылучы затлар булган гражданнар Контроль органына түбәндәге очракларда контроль чаралар уздырганда катнашу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы:

1) вакытлыча хезмәткә сәләтсез булу;

2) суд, хокук саклау органнары, хәрби комиссариатларга чакырылу (хәбәрнамә, чакыру) буенча килү зарурлыгы;

3) Россия Федерациясе Җинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар уздырганда катнашу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чаралары сайлану;

4) эш сәфәрендә булу.

Мәгълүмат кергәндә, контроль чаралар үткәрү Контроль органы тарафыннан шәхси эшкуар һәм гражданның әлеге мөрәҗәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә.

4.6. Инспекция визиты, рейд тикшерүе

4.6.1. Инспекция визиты контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) яки контроль объектының урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Инспекция визиты контрольдә тотылучы затка һәм җитештерү объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Контрольдә тотылучы затлар яки аларның вәкилләре инспекторның бинага, корылмаларга каршылыксыз керә алуын тәэмин итәргә тиеш.

Эшчәнлекне бер урында яки бер җитештерү объектында (территориядә)гамәлгә ашырганда, инспекция визитын үткәрү срогы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.6.2. инспекция визиты барышында контроль гамәлләр исемлеге:[14]

а) карау;

б) сораштыру;

в) язма аңлатмалар алу;

г) контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) яисә контроль объектының булу (эшчәнлек алып бару) урынында зарури таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны соратып алу.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша уздыру рөхсәт ителә.

4.6.3. Планнан тыш инспекция визиты, 57 статьяның 1 өлешендәге 3-5 пунктларына һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.6.4. Рейд тикшерүе тикшерү объектына ия булуны , файдалануны яисә идарә итүне гамәлгә ашыручы теләсә кайсы контрольдә тотылучы затларга карата үткәрелә.

Рейд тикшерүе чорында бер контрольдә тотылучы зат белән хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.6.5. Рейд тикшерүе барышында контроль гамәлләр исемлеге:[15]

---

[14] Контроль чаралар исемлеге якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 70 статьясын исәпкә алып мөстәкыйль билгеләнә.

а) карау;

б) сораштыру;

в) язма аңлатмалар алу;

г) документларны теркәү;

д) экспертиза.

4.6.6. Җитештерү объектларына ия булган, файдаланучы яисә идарә итүче контрольдә тотылган затлар рейд караулары барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткәрү турындагы карарда күрсәтелгән җитештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәэмин итәргә тиеш.

4.6.7. Рейд тикшерүе нәтиҗәсендә мәҗбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, рейд тикшерүе үткәрелгән урында инспектор мәҗбүри таләпләрне бозган һәр контрольдә тотыла торган затка карата контроль чара акты төзи.

4.6.8. Рейд тикшерүе, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенең 3-5 пунктларына һәм 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 4.6.2, 4.6.5 пунктларында каралган контроль гамәлләрне әлеге Нигезләмәнең 4.4.5, 4.4.6, 4.4.7, 4.5.8 - 4.5.5.10 пунктлары нигезендә гамәлгә ашыралар.

4.7. Мәҗбүри таләпләрне (иминлек мониторингын) үтәүне күзәтү

4.7.1. Контроль орган, мәҗбүри таләпләрне (куркынычсызлыкны мониторинглауны) үтәүне күзәткәндә, контроль органда булган контроль объектлары турында белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кирә торган белешмәләрне, җыюны, анализлауны үткәрә, мәҗбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан күрсәтелә, шулай ук "Интернет" челтәрендәге мәгълүматлар, башка һәркем файдалана алырлык белешмәләр, шулай ук автоматик режимда фото- һәм кинога төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең техник чараларыннан файдаланып алынган күрсәткечләрне.

4.7.2. Әгәр мәҗбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү яисә зыян китерү куркынычы булу факты ачыкланса, мәҗбүри таләпләрне бозу турында, мәҗбүри таләпләрне бозуларның әзерләнүе яисә мәҗбүри таләпләрне бозуның билгеләре турында белешмәләр Контроль органы тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

---

[15] Контроль гамәлләрнең исемлеге үрнәк булып тора һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясыннан чыгып мөстәкыйль билгеләнә.

Нигезләмәдә шулай ук түбәндәгеләр каралырга мөмкин:

1) әлеге Нигезләмәнең 4.6.5 пункты белән билгеләнгән өстәмә контроль гамәлләрдән тыш, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясындагы 6 өлешенең 2, 6-8 һәм 10 пунктларын тикшереп карау, пробаларны (үрнәкләрне) сайлап алу, инструменталь тикшерү, сынау, эксперимент (2, 6-8 һәм 10 пунктлар);

2) аерым куркынычлылык категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата рейд тикшерүе уздырганда аерым контроль гамәлләр кылуның кыскартылган күләме (248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясындагы 6 өлеше)

1) әлеге Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү турында карар;

2) кисәтү игълан итү турында карар;

4.8. Күчмә тикшерү

4.8.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затлар тарафыннан мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

4.8.2. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны, граждан эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлек итү рөхсәт ителми.

Күчмә тикшерү барышында (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылган) җитештерү объектларында тикшерү үткәрелергә мөмкин.[16]

4.8.3. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затка хәбәр итмичә уздырыла.

Бер объектны (бер-берсенә турыдан-туры якын урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерүне үткәрү срогы, әгәр федераль законда контроль рәвеше турында башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән артып китә алмый.

4.8.4. Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

4.9. Контроль орган тарафыннан контроль чаралар нәтиҗәләре буенча күрелә торган чаралар

4.9.1. Контроль орган контрольдә тотылучы зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәҗбүри таләпләрне бозуларның контроль чарасын уздырганда ачыкланган очракта түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, җайланмаларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (куллануны) тыю турында таләп белән судка мөрәҗәгать иткәнче, әгәр тикшерү чарасын үткәргәндә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданнар, оешмаларның эшчәнлеге, алар тарафыннан җитештерелә торган һәм сатыла торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зыян китерүт куркынычы тудырса яки мондый зыян (зарар) китерелгән дип билгеләнсә, гражданнарга, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян килү куркынычы булу һәм аны булдырмый калу ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат җиткерү турында, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян килүне булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чаралар турында кичекмәстән карар кабул итәргә;

2) ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәҗбүри таләпләрне

[16] Нигезләмә белән 248-ФЗ номерлы Федераль законның 75 статьясында каралган башка контроль чараларны үткәрү билгеләнергә мөмкин.

бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килүне булдырмый калуны тикшереп тору чараларын күрергә;

3) тиешле тикшерүләр барышында хокук бозулар ачыкланганда, гаепле затларны административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә җаваплылыкка тарту чараларын күрергә.

4) мәҗбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.9.2. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарны контрольдә торучы зат тарафыннан үтәү срогы узганнан соң йә контроль астындагы зат күрсәтелгән карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәҗбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү кысаларында мәгълүмат алынган очракта, күрсәтелгән документлар һәм мәгълүматлар нигезендә карар үтәлешен бәяли.

4.9.3. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контроль астындагы зат тарафыннан тәкъдим ителмәгән яисә алар нигезендә йә мәҗбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглау) үтәлешен күзәтү кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә алынган булса, контроль орган әлеге карарның үтәлешен инспекция визитын үткәрү, рейд тикшерүен яисә документар тикшерү юлы белән бәяли.[17]

Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, күчмә тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

4.9.4. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.2 пунктында каралган контроль чараны үткәрү йомгаклары буенча Контроль орган карарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул, әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасында каралган карарны кабат контрольдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтә.

5. Судка кадәр шикаять бирү[18]

5.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында алар фикеренчә хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылды дип санаучы контрольдә тотылучы затлар контроль органы җитәкчесе урынбасары һәм инспекторларның түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы (алга таба шулай ук - вазыйфаи затлар):

1) контроль чаралар уздыру турындагы карарларга;

2) контроль чаралар актларына;

---

[17] 248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлеше нигезендә әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясындагы 2 өлешенең 1 - 6 пунктларында каралган башка контроль чаралар уздыру юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин. Бу очракта күрсәтелгән контроль чаралар әлеге Нигезләмәдә каралырга тиеш.

[18] Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда Нигезләмә белән шикаять бирүнең судка кадәр тәртибе, әгәр федераль законда Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган муниципаль контрольнең әлеге төрен оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата гомуми таләпләр белән билгеләнмәгән булса, кулланылмый (248-ФЗ номерлы Федераль законның 39 статьясындагы 4 өлеше).

3) контроль чаралар кысаларында вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына).

5.2. Шикаять контрольдә тотылучы зат тарафыннан Контроль органына дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталларын кулланып электрон рәвештә тапшырыла.

Шикаять биргәндә, ул гражданның гади электрон имзсыа яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имзасы белән имзаланырга тиеш. Оешма тарафыннан шикаять бирелгәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә теркәлә торган материаллар, шул исәптән фото- һәм видеоматериаллар, контрольдә тотылучы зат тарафыннан электрон рәвештә күрсәтелә.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документларны үз эченә алган шикаять, дәүләт яисә башка сакланучы сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәгән килеш, кәгазь чыганакта дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләрнең бердәм порталыннан файдаланмыйча, контрольдә торучы зат тарафыннан бирелә.

5.3. Контроль орган карарына шикаять, аның вазыйфаи затларының гамәле (гамәл кылмавы) контроль орган җитәкчесе тарафыннан карала.[19]

Контроль орган җитәкчесе гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ (контроль орган турындагы нигезләмә нигезендә контроль орган җитәкчесе буйсынуында булган җирле үзидарә органының вазыйфаи заты күрсәтелә).

5.4. Шикаять контрольдә тотылучы зат үз хокукларын бозу турында белә яки белергә тиеш булган көннән соң утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

5.5. Шикаять бирү срогын җитди сәбәп аркасында уздырган очракта, шикаять биргән контрольдә тотылучы затның үтенечнамәсе буенча әлеге срок контроль органы тарафыннан торгызылырга мөмкин.

5.6. Шикаять биргән контрольдә тотылучы зат шикаять буенча карар кабул ителгәнче аны кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шул ук нигезләр буенча шикаятьне кабат җибәрү рөхсәт ителми.

5.7. Шикаятьтә Контроль органының дәгъвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турындагы үтенеч булырга мөмкин.

5.8. Контроль орган җитәкчесе (җитәкчесе урынбасары) тарафыннан шикаятьне теркәгән көннән алып ике эш көненнән дә соңга калмыйча карар кабул ителә:

1) контроль органның дәгъвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турында;

2) контроль органның дәгъвалана торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турында мәгълүмат шикаять биргән контрольдә

---

[19] Нигезләмәдә шикаятьләрне карау өчен коллегиаль органның (коллегиаль органнарның) вазыйфаи затларыннан торган контроль органда (248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 3 өлеше) төзү каралырга мөмкин.

тотылучы затка карар кабул ителгән вакыттан алып бер эш көне эчендә җибәрелә.

5.9. Шикаятьтә түбәндәгеләр булырга тиеш:

1) карары һәм гамәле (гамәл кылмавы) дәгъва белдерелә торган контроль орган исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);

2) гражданның фамилиясе, исеме, атасының исемен(булган очракта), яшәү урыны (эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны) турында белешмәләр, күзәтүче зат булган оешманың исеме, әлеге оешманың урнашкан урыны турында белешмәләр, шикаять биргән затның исеме, атасының исеме (булган очракта), ышанычнамә реквизитлары, карар алуның теләгән ысулы;

3) алар шикаять биргән контрольдә тотылучы затның хокукларын бозуга китергән яисә китерергә мөмкин контроль органның һәм (яисә) аның вазыйфаи затының дәгъвалана торган карары турында белешмәләр;

4) контрольдә тотылучы затның контроль орган карары һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәле (гамәл кылмавы) нигезли торган дәлилләр. Контрольдә тотылучы зат тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яисә аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргән контрольдә тотылучы затның таләпләре;

6) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, шикаять бирелгән контроль чараларның бердәм реестрында контроль чараның исәпкә алу номеры.

5.10. Шикаятьтә Контроль органы вазыйфаи затларының яисә аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә карата цензурасыз яисә мыскыллы сүзләр, янаулар булырга тиеш түгел.

5.11. Шикаятьне бирү «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» Федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә тиешле хокукны биргән очракта, контрольдә тотыла торган затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5.12. Контроль орган шикаять алынганнан соң биш эш көне эчендә түбәндәге очракларда шикаятьне караудан баш тарту турында кабул итә:

1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 5.4 пунктында билгеләнгән шикаять бирү сроклары тәмамланганнан соң бирелә һәм шикаять бирүгә җибәрелгән срокны торгызу турында үтенечнамә юк;

2) шикаять бирүгә җибәрелгән вакытны торгызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тарту;

3) аны биргән контрольдә тотылучы заттан шикаять буенча карар кабул ителгәнчегә кадәр шикаятьне кире алу турында гариза кергән булса;

4) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карары булу;

5) контроль органга шул ук контрольдә тотылучы заттан шул ук нигезләрдә элегрәк башка шикаять бирелгән булса;

6) шикаятьтә контроль органның вазыйфаи затларга, шулай ук аларның гаилә әгъзаларына мыскыллы сүзләр тормышы, сәламәтлеге һәм милкенә янаулары булганда;

7) яңа дәлилләр яисә хәлләр китерелмәсә, әлеге контрольдә тотылучы затның шул ук предмет буенча шикаять белән кабат мөрәҗәгать итү мөмкинлеген булдырмый торган шикаятьне караудан элегрәк баш тартылган булу;

8) шикаять тиешле булмаган органга бирелгән булса;

9) Россия Федерациясе законнары нигезендә контроль органы карарларына шикаять белдерү суд тәртибендә генә каралган булса.

5.13. Әлеге Нигезләмәнең 5.12 пунктының 3-8 бүлекләрендә күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне караудан баш тарту судка кадәр шикаять бирү нәтиҗәсе булып тормый һәм контроль орган карарларына, вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата суд тарафыннан шикаять белдерү өчен нигез була алмый.

5.14. Шикаятьне караганда контроль орган тарафыннан «Контроль (күзәтчелек) эшчәнлеген автоматлаштыру буенча типлаштырылган карар «Дәүләт мәгълүмат системасы турында» 2018 елның 21 апрелендәге 482 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары белән расланган Кагыйдәләр нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирү системасын куллана.

Контроль орган шикаять бирү барышында контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә шикаять белдерү буенча белешмәләрне судка кадәр тапшыруны тәэмин итә.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаятьне карау, Россия Федерациясенең закон тарафыннан саклана торган башка сер турындагы законнары таләпләрен үтәгән килеш, контроль (күзәтчелек) эшчәнлеге системасыннан файдаланмыйча, тикшерү органы җитәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5.15 Контроль орган җитәкчесе (җитәкче урынбасары) теркәлгәннән соң егерме эш көне эчендә шикаятьне карарга тиеш.

5.16. Күрсәтелгән срок түбәндәге аерым очракларда егерме эш көненә озайтылырга мөмкин:

1) шикаятьтә күрсәтелгән фактлар буенча шикаять бирелә торган вазыйфаи затның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата хезмәт тикшерүе үткәрелү;

2) нигезле сәбәп (авыру, отпуск, эш сәфәре) буенча дәгъвалана торган вазыйфаи зат булмау.

5.17. Контроль орган шикаять биргән контрольдә тотылучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар соратырга хокуклы. Контрольдә тотылучы зат күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны сорату җибәрелгән вакыттан алып биш эш көне эчендәт апшырырга хокуклы.

Шикаятьне карау срогы темасы өстәмә мәгълүмат бирү турында гарызнамә һәм шикаять предметына караган документлар җибәрелгәннән алып аларны вәкаләтле орган алган мизгелгә кадәр, әмма сорау җибәрелгән вакыттан алып биш эш көненә кадәр туктатып торыла.

Контрольдә тотылучы заттан өстәмә мәгълүмат һәм шикаять предметына караган документларны алу шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.18. Шикаять биргән контрольдә тотылучы заттан дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары яки аларга буйсынучы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаять биргән зат шикаять буенча йомгаклау карары кабул ителгәнчегә кадәр үз теләге белән шикаять предметына караган өстәмә материаллар тапшырырга хокуклы.

5.19. Кабул ителгән карарның законлылыгын һәм (яисә) башкарылган

гамәлләрнең (гамәл кылмауның) нигезлелеген раслау бурычы Контроль органына йөкләнә.

5.20. Шикаятьне карау йомгаклары буенча контроль орган җитәкчесе (җитәкче урынбасары) түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) шикаятьне канәгатьләнмичә калдыра;

2) контроль орган карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;

3) контроль орган карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;

4) вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмауларын) законсыз дип таный һәм асылда, шул исәптән, кирәк булганда, билгеле бер гамәлләр башкару турында карар чыгара.

5.21. Кабул ителгән карарны нигезли торган контроль орган карары аны үтәү срогы һәм тәртибе дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яисә) региональ порталында контрольдә тотыла торган затның шәхси кабинетында ул кабул ителгән көннән алып бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаятьне карау йомгаклары буенча контроль орган карары, дәүләт яисә башка саклана торган сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәгән килеш, дәүләт яисә закон тарафыннан саклана торган сер турындагы Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәгән хәлдә, контрольдә тотылучы затка кәгазь чыганакта җибәрелә.

Апаз авыл җирлеге
территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында
НИГЕЗЛӘМӘГӘ 1 нче кушымта

Апаз авыл җирлеге башкарма комитетының Апаз авыл җирлеге Советы территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлары исемлеге[20]

1. Апаз авыл җирлеге Башлыгы.

Апаз авыл җирлеге башлыгы Р.Ф.Котдусов

[20] Вәкаләтле затның вазыйфасының исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) күрсәтелә.

Апаз авыл җирлеге
территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында
НИГЕЗЛӘМӘГӘ 2 нче кушымта

Апаз авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын куркынычлылык категориясенә кертү критерийлары[21]

№	Апаз авыл җирлеге Советы территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары	Куркынычлылык категориясе
1	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, соңгы өч ел эчендә законлы көченә кергән юридик зат яки шәхси эшкуар эшчәнлеген риск категориясенә кертү турында карар кабул ителгән көнгә кадәр соңгы өч ел эчендә законлы көченә кергән очракта, Арча муниципаль районы Апаз авыл җирлеге Советының 03.12.20021 ел, №57 карары белән расланган (алга таба – төзекләндерү кагыйдәләре) Апаз авыл җирлеге Советының Төзекләндерү кагыйдәләрен бозуга бәйле административ хокук бозган өчен юридик затка, аның вазыйфаи затларына яки шәхси эшмәкәргә административ җәза билгеләү турында карар	Югары куркынычлылык
2	Юридик зат яисә шәхси эшкуар эшчәнлеген куркынычлылык категориясенә кертү турында карар кабул ителгән көнгә кадәр соңгы өч ел эчендә төзекләндерү кагыйдәләре таләпләрен үтәмәү факты буенча билгеләнгән срокта үтәлмәгән карар булган юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр	Урта куркынычлылык
3	Юридик зат яисә шәхси эшкуар эшчәнлеген куркынычлылык категориясенә кертү турында карар кабул ителгән көнгә кадәр соңгы биш ел эчендә планлы яки планнан тыш тикшерүләр нәтиҗәсендә бирелгән төзекләндерү кагыйдәләре таләпләрен үтәмәү факты буенча билгеләнгән срокта үтәлмәгән карар булган юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр	Уртача куркынычлылык
4	Төзекләндерү өлкәсендә юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар эшчәнлеген куркынычлылык категорияләренә кертүдә әлеге критерийларның 1, 2	Түбән куркынычлылык

[21] Күрсәтелгән контроль объектларын куркынычлылык категориясенә кертү критерийлары якынча характерга ия.

	һәм 3 пунктларында күрсәтелгән шартлар булмаганда, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар	

Апаз авыл җирлеге башлыгы Р.Ф.Котдусов

Апаз авыл җирлеге Советының
27.12.2021ел, № 60 карары белән

расланды

Территориядә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләрне бозу (муниципаль берәмлек исеме)[22] куркынычлылык индикаторлары исемлеге

Индикатор исеме	**Сайланган параметр (бәяләү критерийлары), үлчәү берәмлеге (булган очракта) өчен нормаль халәт**	**Куркынычлылык индикаторы күрсәткече**
1 индикатор исеме	5-10, данә	< 5 данә 10 данә
2 индикатор исеме	юк	әйе
3 индикатор исеме	31.07.2020 ел. №248-ФЗ Федераль закон нигезендә	нормаль параметрларны 10%тан артыкка киметү яки арттыру

Апаз авыл җирлеге башлыгы Р.Ф.Котдусов

[22] Күрсәтелгән куркынычлылык индикаторлары исемлеге, параметрлар, сайланган параметрлар өчен нормаль халәт күрсәткечләре (бәяләү критерийлары), үлчәү берәмлекләре якынча характерга ия.

Апаз авыл җирлеге Советының
27.12.2021ел, № 60 карары белән

расланды

Территориядә (муниципаль берәмлек исеме) төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өчен тикшерү төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр[23]

1.Төп күрсәткечләр һәм максатчан күрсәткечләр:

Мәҗбүри таләпләрне ачыкланган бозулардан бетерелгән хокук бозулар өлеше - 70%.

Чираттагы календарь елга планлаштырылган контроль чараларын уздыру планы үтәлеше өлеше - 100%.

Контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чаралар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятьләр өлеше - 0%.

Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтиҗәләре өлеше - 0%.

Алар нәтиҗәләре буенча бозулар ачыкланган, әмма тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән тикшерү чаралары өлеше, - 5%.

Контроль орган материаллары буенча административ җәза билгеләү турында чыгарылган суд карарлары өлеше - 95%.

2. Индикатив күрсәткечләр:

Апаз авыл җирлеге Советы территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә:

планлы контроль чаралар саны;

планнан тыш үткәрелгән контроль чаралар саны;

контроль чара актына карата алынган ризасызлыклар саны;

бетерелгән мәҗбүри таләпләрне бозулар саны.

[23] Контроль төренең күрсәтелгән төп күрсәткечләре һәм максатчан күрсәткечләр, индикатив күрсәткечләр якынча характерга ия.